

Проект!
За обществено обсъждане
Септември, 2012 г.

ЗАКОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА
ЗАЩИТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда управлението и функционирането на системата за защита на националната сигурност на Република България и контрола върху нея.

Чл. 2. (1) Национална сигурност е динамично състояние на обществото, при което са защитени териториалната цялост, суверенитетът и конституционно установеният ред на страната, когато са гарантирани демократичното функциониране на институциите, основните права и свободи на гражданите, устойчивото икономическо развитие и благосъстоянието на населението, както и когато страната успешно защитава националните си интереси и реализира националните си приоритети.

(2) Посегателство срещу националната сигурност са целенасочени действия или бездействия на лица, групи или организации, водещи до процеси или събития, нарушаващи устойчивото състояние на националната сигурност на Република България.

Чл. 3. (1) Системата за защита на националната сигурност се състои от Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Въоръжените сили на Република България, Министерството на външните работи, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“, Служба „Военна информация“ към министъра на отбраната и Национална служба за охрана.

(2) Задачите, функциите и дейностите на Въоръжените сили на Република България, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“, Служба „Военна информация“ към министъра на отбраната и Национална служба за охрана се уреждат в отделни закони.

Чл. 4. (1) Структурите в системата за защита на националната сигурност са взаимосвързани и взаимно зависими елементи, организирани по общи принципи, които споделят ресурси и изграждат съвместни способности за защита на националната сигурност от посегателства, насочени срещу националните интереси, независимостта и суверенитета на Република България, териториалната цялост, основните права и свободи на гражданите, демократичното функциониране на държавата и гражданските институции и установения в страната конституционен ред.

(2) За изпълнение на целта по ал. 1 структурите по чл. 3 осъществяват:

1. взаимодействие и координация помежду си при осъществяване на задачите и дейностите си;

2. сътрудничество с всички държавни органи и организации, органи на местното самоуправление, юридически лица и граждани;

3. сътрудничество със сродни структури в други държави и международни организации на основата на международни договори и споразумения, по които Република България е страна и националното законодателство.

Чл. 5. Основните принципи, на които се основава управлението и функционирането на системата за защита на националната сигурност са:

1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна;

2. зачитане и гарантиране на правата на човека и основните свободи;

3. защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;

4. обективност и безпристрастност;

5. сътрудничество с гражданите;

6. политически неутралитет;

7. прозрачност при формирането и провеждането на политиките за защита на националната сигурност.

8. ефективен демократичен контрол при планиране и изпълнение на дейността по защитата на националната сигурност.

Глава втора УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ЗАЩИТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ

Чл. 6. (1) Управлението на системата за защита на националната сигурност се осъществява от Народното събрание на Република България, Президента на Република България и Министерския съвет и консултативните органи към тях, съгласно нормативно установените им функции и правомощия и включва:

1. създаване на нормативна уредба, изготвяне и приемане на стратегии, концепции, доктрини и планове за действие;
2. определяне на национални цели и приоритети;
3. определяне на основни задачи на структурите в системата за защита на националната сигурност.
4. стратегическо планиране, организиране на взаимодействието, съгласуване и интегриране на дейностите на държавните институции и организации по защита на националната сигурност.
5. определяне на необходимите ресурси за осъществяване на дейността по защита на националната сигурност, механизмите за тяхното управление и разходване, разпределението им между различните органи и организации;
6. контрол по изпълнението на стратегическите цели и приоритети;
7. контрол по разходването на ресурсите по т. 5.

(2) Президентът на Републиката изисква и получава от структурите по чл. 3, ал. 1 пълната информация, необходима за упражняване на функциите му като държавен глава и върховен главнокомандващ.

Чл. 7. (1) Министерският съвет осъществява общото управление на системата за защита на националната сигурност.

(2) За подпомагане изпълнението на задачата по ал. 1 към Министерския съвет се създава Съвет по сигурността.

(3) Организацията на дейността на Съвета по сигурността се определя в правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 8. (1) Съветът по сигурността е постоянно действащ консултативен и координационен орган към Министерския съвет по въпросите на националната сигурност.

(2) Председател на Съвета по сигурността е министър-председателят на Република България.

(3) Членове на Съвета по сигурността са:

1. министърът на вътрешните работи;
2. министърът на отбраната;
3. министърът на външните работи;
4. министърът на финансите;
5. началникът на отбраната;
6. главният секретар на Министерство на вътрешните работи;
7. председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“;
8. председателят на Държавна агенция „Разузнаване“;
9. директорът на Служба „Военна информация“;
10. началникът на Национална служба за охрана;
11. Секретарят на Съвета по сигурността;
12. двама представители на Президента на Република България,

изрично определени от него с указ.

(4) Президентът на Република България може да участва лично в заседанията на Съвета по сигурността.

Чл. 9. Съветът по сигурността:

1. координира изпълнението на политиката за защита на националната сигурност от структурите в системата за защита на националната сигурност;
2. подпомага Министерския съвет при вземане на решения и упражняване на правомощията му по управление на дейностите по защита на националната сигурност и разпределението на необходимите ресурси;
3. подпомага координацията и взаимодействието между структурите в състава на системата за защита на националната сигурност при изпълнение на задачите и дейностите им;
4. наблюдава и анализира състоянието и промените в средата за сигурност въз основа на информация от доклади, информационни, аналитични и други материали;
5. предлага на Министерския съвет конкретни мерки, целящи противодействие на заплахите и ограничаване на рисковете за националната сигурност;
6. предлага на Министерския съвет годишни национални цели и приоритети в областта на защитата на националната сигурност;
7. предлага на Министерския съвет определяне на основни задачи на структурите в системата за защита на националната сигурност;
8. наблюдава и анализира състоянието на системата за защита на национална сигурност, изготвя оценки и предлага решения и действия по отношение на:

а) способностите на системата за защита на национална сигурност за противодействие на заплахите;

б) ефективността на основните дейности на структурите в системата за защита на националната сигурност;

в) съгласуваността и координацията при осъществяване на основните дейности между структурите в системата за защита на националната сигурност;

г) съвместимостта и интегрираността на структурите в системата за защита на националната сигурност;

д) изпълнението на определените национални приоритети, основни цели и задачи;

е) защита на информационната сигурност от кибератаки.

9. изготвя и предлага на Министерския съвет проект на Годишен доклад за състоянието на националната сигурност.

Чл. 10. За осъществяване на функциите си по чл. 9, Съветът по сигурността:

1. изисква, събира, обработва и анализира необходимата информация;

2. използва експертни заключения от различни области;

3. изготвя анализи, прогнози, доклади и други информационни материали;

4. осъществява сътрудничество с всички държавни органи и организации, органи на местното самоуправление, юридически лица и граждани, както и със сродни структури в други държави и международни организации;

5. приема решения.

Чл. 11. (1) При осъществяване на дейността си Съветът по сигурността се представлява от председателя.

(2) При осъществяване на дейността си Съветът по сигурността се подпомага от секретариат, който е самостоятелно структурно звено от Администрацията на Министерския съвет.

(3) Структурата, функциите и задачите на секретариата се регламентират с правилника по чл. 7, ал. 3.

(4) Към секретариата могат да се създават временни и постоянни работни групи с привличане на експерти от различни органи и организации.

(4) Средствата, необходими за осъществяване на дейността на Съвета по сигурността и на секретариата, се осигуряват от бюджета на Министерския съвет.

(6) Информация за дейността на Съвета по сигурността и на неговия секретариат се публикува на интернет страницата на Министерския съвет.

Чл. 12. (1) За осъществяване на дейността си Съветът по сигурността провежда редовни и извънредни заседания.

(2) Заседанията на Съвета по сигурността са закрити.

(3) Редовните заседания се провеждат най-малко един път на три месеца.

(4) Извънредните заседания се провеждат по решение на министър-председателя, а в негово отсъствие - от изрично оправомощен от него член на Съвета по сигурността, при наличие на важни обстоятелства, засягащи националната сигурност и изискващи незабавни решения и мерки от компетентността на Съвета по сигурността.

(5) За провеждане на заседанията е необходимо присъствие на най-малко на три четвърти от членовете.

Чл. 13. (1) Министър-председателят ръководи дейността на Съвета по сигурността.

(2) При отсъствие на министър-председателя заседанията на Съвета по сигурността се ръководят от изрично определен от него член на Съвета по сигурността.

(3) При отсъствие от заседание на член на съвета по сигурността по чл. 8, ал. 3, т. 1-10 същият се представлява от изрично оправомощен от него заместник.

Чл. 14. (1) За изпълнение на функциите си Съветът по сигурността взема решения.

(2) Решенията на Съвета по сигурност се вземат с явно гласуване с обикновено мнозинство от всички присъстващи членове.

(3) При вземането на решения всеки член на Съвета по сигурността има право на един глас.

Чл. 15. (1) Съветът по сигурност може да изисква и получава информация само и единствено за изпълнение на нормативно установените му функции.

(2) Всички държавни органи и организации, юридически лица и граждани са длъжни да предоставят исканата информация на Съвета по сигурността.

(3) Обменът на информация се извършва съгласно действащото законодателство и при спазване на принципа „необходимост да се знае“.

Чл. 16. (1) Дейността на секретариата на Съвета по сигурността се ръководи и организира от секретар, който се назначава от министър-председателя на Република България.

(2) Секретарят организира и осъществява обмена на информация, свързан с дейността на Съвета по сигурността.

(3) Секретарят организира сътрудничеството на Съвета по сигурността с всички държавни органи и организации, органи на местното самоуправление, юридически лица и граждани, както и със сродни структури в други държави и международни организации.

Глава трета КОНТРОЛ

Чл. 17. Общият контрол върху дейността на системата за защита на националната сигурност се осъществява от:

1. Народното събрание;
2. Министерския съвет;
3. гражданите.

Чл. 18. (1) Народното събрание осъществява контрол върху дейността на Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ и служба „Военна информация“ към министъра на отбраната чрез постоянна комисия.

(2) Ръководителите на структурите по предходната алинея са длъжни да се явят при покана пред Народното събрание или комисията по ал. 1 и да предоставят исканата им информация.

(3) Ръководителите на структурите по ал. 1 представят на Министерския съвет ежегодно до 31 януари годишен доклад за дейността на подчинената им структура. Министерският съвет внася докладите в Народното събрание, които се приемат с отделни решения.

(4) Преди обсъждането на проектите на годишни бюджети комисията по ал. 1 разглежда програмния бюджет и тригодишната бюджетна прогноза на всяка структура, предоставени от нейния ръководител.

(5) При определяне на състава на комисията се запазва съотношението между числеността на парламентарните групи.

Чл. 19. Народното събрание осъществява контрол върху дейността на Националната служба за охрана чрез постоянна комисия с предмет на дейност в областта на вътрешната сигурност и обществения ред.

Чл. 20. Народното събрание чрез комисия, определена с правилника за организацията и дейността му, осъществява парламентарен контрол и наблюдение върху дейността по управлението и разходването на средствата, предоставени на структурите по чл. 18, ал. 1.

Чл. 21. Гражданите и техните организации осъществяват контрол върху системата за защита на националната сигурност в рамките на нормативно установените им права.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Риск за националната сигурност" е предполагаемо или вероятно събитие или процес, което би довело до нарушаване на устойчивото състояние на националната сигурност на Република България.

2. „Заплаха за националната сигурност“ е съвкупност от условия и фактори, които водят до процеси или събития, нарушаващи устойчивото състояние на националната сигурност на Република България.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Закона за Консултативния съвет за национална сигурност (Обн. ДВ. бр.13 от 1994г., изм. ДВ. бр.28 от 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 2009г.) в чл. 2, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 8:

„8. председателят на Държавна агенция „Разузнаване“;”.

2. Настоящите т. 8 и 9 стават съответно т. 9 и 10.

§ 3. Законът влиза в сила